

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.II.20.843/2019/13.

A tanács tagjai: Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit a tanács elnöke
Nyíróné dr. Kiss Ildikó előadó bíró

. Fekete Orsolya bíró

A felperes: felperes neve (**felperes címe**)

A felperes képviselője:

. Balázs Krisztián ügyvéd (**fél címe**)

Az alperesek: I.rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe**) I. rendű
II.rendű alperes neve (**II. rendű alperes címe**) II. rendű

Az alperesek képviselője:

. Alobaidi Jakab (**fél címe 2**) I. és II. rendű alperesek képviseletében

A per tárgya: Kölcsön visszafizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

áci Járásbíróság 2.P.20.430/2017/46.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Környéki Törvényszék 7.Pf.21.367/2018/5.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében az első- és a másodfokú perköltség és a fellebbezési illeték viselésére is kiterjedően hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű alperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperes részére 170.000 (százhetvenezer) forint együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 280.000 (kétszáznyolcvanezer) forint fellebbezési és 350.000 (háromszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A 2012. március 14. napján kötött, ügyvéd által szerkesztett és ellenjegyzett szerződés szerint a felperes és egy perben nem álló harmadik személy az I. rendű alperes részére 3.500.000 forint kamatmentes kölcsönt nyújtott azzal, hogy azt az aláírástól számított 60 nap alatt kell visszafizetni. A szerződésben a követelés biztosítására a II. rendű alperes tulajdonában álló V., ... hrsz.-ú, gyümölcsös és gazdasági épület megnevezésű ingatlanra a hitelezők javára jelzálogjogot alapítottak, amelyet az ingatlan tulajdoni lapjára III/4. és III/5. sorszám alatt 2012. április 5. napján be is jegyeztek.
- [2] Az I. rendű alperes a tartozást nem fizette vissza. A felperes jogi képviselője 2016. január 25. napján felszólító levelet írt a II. rendű alperes részére, amelyben tájékoztatta: az I. rendű alperes a

kölcsönszerződésből eredő kötelezettségeit nem teljesítette és fontolóra veszi, hogy a II. rendű alperes ellen polgári peres eljárást indít a követelés jelzálogjog érvényesítése útján való kielégítése érdekében. A felszólító levelet ajánlott levélként küldte a II. rendű alperes Sz., A. E. utca ... szám alatti címére. A levél 2016. február 12. napján „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza a feladónak.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes a II. rendű alperessel szemben 2017. szeptember 22. napján előterjesztett keresetében azt kérte, hogy a bíróság egyetemlegesen kötelezze az I. és II. rendű alperest a kölcsön visszafizetésére.
- [4] Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Vítatták a követelés jogalapját: a kölcsön összegéhez nem jutottak hozzá.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 3.500.000 forint tőkét és 2012. május 15. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot.
- [6] Ítéletét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 205. § (1) bekezdésére, 301. § (1) bekezdésére, 334. § (1) bekezdésére, 335. § (1) bekezdésére, 523. § (1) bekezdésére, továbbá a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 30. § (1), (2) és (3) bekezdésére alapította.
- [7] Az alperesek fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta; a felperes II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetét elutasította, a II. rendű alperes perköltségben marasztalását mellőzte, az I. rendű alperest terhelő, a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét leszállította.
- [8] A másodfokú bíróság a II. rendű alperes által az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésben előterjesztett elévülési kifogás alapján vizsgálta a követelés vele szembeni elévülését.
- [9] A felperes fellebbezési ellenkérelmében azt állította, hogy a II. rendű alperesnek 2016. január 25. napján írt és a felperes részére „nem kereste” jelzéssel visszaküldött felszólító levél az elévülést megszakította. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felek szerződése nem tartalmazott külön szabályozást a kézbesítésre, ezért a szerződésre a régi Ptk. rendelkezései az irányadók. Az írásban tett egyoldalú jognyilatkozat hatályossá válásához az is kell, hogy az a kötelezethez megérkezzen. A felszólító nyilatkozat sikeres kézbesítés hiányában nem vált hatályossá, ezért az elévülést nem szakította meg. A kölcsön visszafizetése 2012. május 15. napján esedékes lett, így a felperes II. rendű alperessel szembeni követelése a régi Ptk. 324. § (1) bekezdése alapján a követelés 2017. szeptember 22. napján történt érvényesítése előtt, 2017. május 16. napján elévült. A követelés ezért a régi Ptk. 325. § (1) bekezdése szerint bírói úton nem érvényesíthető.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben tartalma szerint elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Megsértett jogszabályhelyként a régi Ptk. 325. §-t, 326. §-t és 327. §-t jelölte meg.
- [11] A jogerős ítélet jogszabálysértően állapította meg, hogy a II. rendű alperes részére küldött felszólító levél a „nem kereste” postai jelzéssel való visszaérkezése miatt nem vált hatályossá, ezért az elévülést nem szakította meg. A követelés elévülésére és megszakítására nem a felek szerződése,

illetve szerződéses rendelkezés hiányában a régi Ptk. általános jognyilatkozatra vonatkozó szabályai, hanem az elévülés speciális rendelkezései az irányadók.

- [12] A régi Ptk. kézbesítési vélelemmel kapcsolatos azon szabályait kell alkalmazni, amely szerint: ha az irat a hatósághoz „nem kereste” jelzéssel érkezik vissza, akkor ellenkező bizonyításáig az iratot a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni, a kézbesítési vélelem a címzett küldemény-átvételi szándékától függetlenül beáll.
- [13] A régi Ptk. 327. § (1) bekezdés első fordulata szerint a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás megszakítja az elévülést és a jogszabály nem követeli meg, hogy a felszólítás tartalmáról a címzett tudomást szerezzen. Az elévülés megszakad akkor is, ha a címzett a felszólítást neki felróható okból szándékosan nem vette át, ezáltal a kézbesítést megghiúsította. Érvelésének alátámasztásául hivatkozott a BH 2006.12., BH 2010.41., BH 2011.68., BH 2014.106., BH+ 2013.203. és a BH+ 2013.516. számú döntésekre.
- [14] Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálta felül. Kizárólag azt vizsgálta: jogszabálysértő-e a jogerős ítélet azon megállapítása, hogy a hitelezőhöz „nem kereste” postai jelzéssel visszaérkezett felszólító levél nem alkalmas az elévülés megszakítására. A Kúria a felülvizsgálati korlát miatt nem vizsgálhatta azt sem, hogy a felszólító levél tartalma alkalmas volt-e az elévülés megszakítására.
- [16] A felülvizsgálati kérelem megalapozott.
- [17] A felperes felülvizsgálati kérelmében tévesen érvelt azzal, hogy a (helyesen) régi Pp. 99. § (2) bekezdés alkalmazásával a részére a II. rendű alperes címéről „nem kereste” jelzéssel visszaérkezett iratot a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni. A régi Pp. ezen rendelkezései a jogszabály szövegéből is kitűnően kizárólag a postai úton megküldött bírósági iratok kézbesítésére alkalmazhatóak, ilyen tartalmú kikötés hiányában a felek szerződéses nyilatkozataira nem.
- [18] Megalapozottan hivatkozott ugyanakkor a felperes az írásbeli jognyilatkozatok régi Ptk. 214. § (1) bekezdés második fordulatában szabályozott hatályossá válásának a következetes bírói gyakorlat által kidolgozott feltételeire. E jogszabályi rendelkezés szerint: az írásban közölt nyilatkozat hatályosságához az szükséges, hogy az a másik félhez megérkezzen. A nyilatkozat megérkezése megállapítható akkor is, ha a felszólítást tartalmazó irat átvétele a címzett hibája miatt hiúsult meg úgy, hogy a küldeményről értesítést kapott, de azt nem vette át. A Kúria ezt állapította meg a kötelmi jellegű követelések érvényesítése (BH 2014.106., Gfv.VII.30.077/2012.) és az ezzel azonos megítélés alá eső bérleti jogviszonyt felmondó nyilatkozatok (BH 2006.12., 2010.41., 2011.68) esetén is.
- [19] A felperes felszólító levele a II. rendű alperes címére megérkezett, arról értesítést kapott, de a levél átvételét elmulasztotta, ezért úgy kell tekinteni, hogy az írásbeli nyilatkozat hatályossá válásának feltétele bekövetkezett és az írásbeli felszólítás a követelés elévülését a régi Ptk. 327. § (1) bekezdés alapján megszakította. A régi Ptk. 327. § (2) bekezdés alkalmazásával az elévülés újból megkezdődött, és a felperes a II. rendű alperessel szembeni követelését a kereset 2017. szeptember 22-i előterjesztésével az elévülési időn belül érvényesítette.
- [20] A kifejtettetekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt anyagi jogi szabályokat sérti, ezért azt a felülvizsgálati kérelemmel érintett - a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasító - részében a régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján az első- és másodfokú perköltségre, a le nem rótt fellebbezési illeték viselésére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Záró rész

- [21] A Kúria ítéletét a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyalás tartásával hozta meg.
- [22] A jogerős ítélet hatályon kívül helyezése következtében a II. rendű alperes fellebbezése eredménytelen volt, míg a felperes felülvizsgálati kérelme eredményre vezetett, ezért a régi Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 82. § (1) bekezdése szerint az alperesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni a felperes másodfokú perköltségét és felülvizsgálati eljárási költségét. A Kúria ennek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá az (5) bekezdése alapján állapította meg.
- [23] Az alperesek teljes személyes költségmentessége folytán az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése szerint megállapított fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és a 14. § alapján az állam viseli.

Budapest, 2020. február 4.

dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k. a tanács elnöke, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. előadó bíró, dr. Fekete Orsolya s.k. bíró

A kiadmány hitelül: